EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 16.7.2025.
COM(2025) 408 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

Ieteikums PADOMES LĒMUMAM,

ar ko pilnvaro sākt sarunas starp Eiropas Savienību un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par kopēju sanitāro un fitosanitāro zonu starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti attiecībā uz Lielbritāniju un par Apvienotās Karalistes un Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu sasaisti

PIELIKUMS

INSTITUCIONĀLIE NOTEIKUMI, KAS ATTIECAS UZ ABIEM NOLĪGUMIEM

1. Paredzēto nolīgumu īstenošanai būtu jāpiemēro kopīgi pārvaldības mehānismi. Šiem mehānismiem vajadzētu būt atbilstošai lomai procedūrās, ar ko nodrošina Savienības mainīgo tiesību aktu iekļaušanu Apvienotās Karalistes tiesību sistēmā, īstenojot dinamisku saskaņošanu. Komisija nodrošina, ka tiek iekļauti noteikumi par nolīgumu vienpusēju izbeigšanu.

Vispārīgi principi

2. Kopējo institucionālo noteikumu mērķim vajadzētu būt nodrošināt, ka noteikumi, kas piemērojami attiecībām ar Apvienoto Karalisti jomās, uz kurām attiecas nolīgumi, attiecīgā gadījumā vienmēr ir tādi paši kā noteikumi, ko piemēro Savienības iekšējā tirgū, un ka to interpretācija un piemērošana nedrīkst atšķirties.

3. Ņemot vērā šo mērķi, institucionālajos noteikumos būtu jāparedz turpmāk norādītie pamatprincipi un jāiekļauj turpmāk uzskaitītie elementi.

Dinamiska saskaņošana

4. Kopējiem institucionālajiem noteikumiem būtu jānodrošina, ka Apvienotā Karaliste vienmēr dinamiski piemēro visu Savienības *acquis* kopumu, kas attiecas uz katra nolīguma mērķiem. Šis Savienības *acquis* kopums nolīgumos būtu jānorāda kā spēkā esošs parakstīšanas brīdī. Turpmākie attiecīgie Savienības tiesību akti būtu jāiekļauj attiecīgajā nolīgumā, izmantojot piemērotus mehānismus. Apvienotajai komitejai būtu attiecīgajā nolīgumā jāiekļauj jauni attiecīgi Savienības tiesību akti iespējami drīz pēc to pieņemšanas un, ja iespējams, noteiktā termiņā, un tiem vajadzētu būt Pusēm saistošiem. Termiņa neievērošanas gadījumā Pusēm būtu jāvar iesniegt lietu strīdu izšķiršanai.

5. Attiecībā uz abiem nolīgumiem dinamiskas saskaņošanas principam būtu jānodrošina, ka nolīguma darbības jomā vienlaikus piemēro identiskus noteikumus. Turklāt nolīgumā par kopēju sanitāro un fitosanitāro zonu būtu jāparedz, ka Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Lielbritāniju ir nekavējoties piemērojami konkrēti Savienības tiesību aktu noteikumi, to skaitā ārkārtas pasākumi un noteikumi, kas piemērojami dzīvnieku, augu un preču ievešanai Savienībā no pārējās pasaules.

6. Nolīgumam par kopēju sanitāro un fitosanitāro zonu būtu jānodrošina Apvienotajai Karalistei tādas pašas iespējas veikt mērķtiecīgus pasākumus savas bioloģiskās drošības un sabiedrības veselības aizsardzībai kā iespējas, kas Savienības tiesību aktos ir paredzētas dalībvalstīm. Turklāt nolīgumā var iekļaut īsu sarakstu ar ierobežotiem dinamiskas saskaņošanas un vienlaicīgas piemērošanas principa izņēmumiem. Par izņēmumu var vienoties tikai tad, ja: i) tā rezultātā Apvienotajā Karalistē attiecībā uz Lielbritāniju netiek piemēroti zemāki standarti nekā attiecīgajos Savienības noteikumos paredzētie, ii) uz to nevar atsaukties, lai jebkādā citā negatīvā veidā ierobežotu vai ietekmētu Savienības tiesību aktiem atbilstīgu Savienības izcelsmes dzīvnieku, augu un preču ievešanu Apvienotās Karalistes teritorijā, iii) tas ievēro principu, ka Savienībā drīkst ievest vienīgi tādus dzīvniekus, augus un preces, kas atbilst Savienības tiesību aktiem.

Lēmumu izstrāde

7. Nevienam no nolīgumiem nebūtu jādod Apvienotajai Karalistei tiesības piedalīties Savienības lēmumu pieņemšanā. Tomēr Apvienotajai Karalistei kā valstij, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, būtu jāiesaistās agrīnā posmā un pienācīgi jāpiedalās lēmumu veidošanas procesā saistībā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem jomās, uz kurām attiecas dinamiskas saskaņošanas un vienlaicīgas piemērošanas pienākums. Eiropas Komisijai agrīnā politikas veidošanas posmā būtu jāapspriežas ar Apvienoto Karalisti. Šīs tiesības neattiektos uz dalību Padomes vai tās darba sagatavošanas struktūru darbā.

Savienības *acquis* vienota interpretēšana un piemērošana

8. Institucionālajos noteikumos būtu jāparedz pienākums interpretēt un piemērot Savienības tiesību aktus Pušu attiecībās tādā pašā veidā, kā tos interpretē un piemēro Savienībā. Tas nozīmē, ka nolīgumos minētie Savienības tiesību akti un nolīgumu noteikumi, ciktāl to piemērošana ietver Savienības tiesību jēdzienus, ir jāinterpretē un jāpiemēro saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru gan pirms, gan pēc attiecīgā nolīguma parakstīšanas.

Strīdu izšķiršana

9. Institucionālajiem noteikumiem būtu jānodrošina, ka, ja neizdodas panākt izlīgumu apvienotajā komitejā, strīdus par nolīgumu interpretāciju vai piemērošanu Puses var iesniegt izšķiršanai strīdu izšķiršanas mehānismā, kura pamatā ir Tirdzniecības un sadarbības nolīgumā paredzētais mehānisms. Strīdu izšķiršanas mehānismam būtu jāaizsargā Eiropas Savienības Tiesas ekskluzīvā kompetence interpretēt Savienības tiesību aktus. Šajā nolūkā šķīrējtiesai vajadzētu būt pienākumam ar visiem jautājumiem par Savienības tiesību aktiem (arī par Savienības tiesību aktu jēdzieniem vai noteikumiem) vērsties Eiropas Savienības Tiesā, lai tā pieņemtu nolēmumu, kam vajadzētu būt saistošam šķīrējtiesai.

Atbilstoši pasākumi Savienības interešu aizsardzībai un nolīgumu savstarpējas saistības nodrošināšanai

10. Efektīvai atbilstošu pasākumu sistēmai būtu jāgarantē iekšējā tirgus integritāte šķīrējtiesas nolēmuma neievērošanas gadījumā. Konkrētāk, procedūrai, kas jāievēro šķīrējtiesas lēmuma nepildīšanas gadījumā, būtu jānodrošina iespēja veikt atbilstošus pasākumus, lai aizsargātu Savienības intereses, arī attiecīgajā nolīgumā vai citā spēkā esošā abu pušu nolīgumā.

Atbilstība Tirdzniecības un sadarbības nolīgumam

11. Neskarot 1.–10. punktu, nolīgumi būtu jāizstrādā, ņemot vērā Tirdzniecības un sadarbības nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu, it īpaši attiecībā uz Partnerības padomes lomu.

12. Nolīgumos būtu jāiekļauj noteikumi, ar kuriem nodrošinātu, ka joprojām ir iespējami savstarpēji pretpasākumi starp jaunajiem nolīgumiem un Tirdzniecības un sadarbības nolīgumā ietvertajām jomām, kā paredzēts Tirdzniecības un sadarbības nolīgumā.

13. Nolīgumiem būtu jānodrošina Tirdzniecības un sadarbības nolīguma aizsardzības pasākumu klauzulas (Tirdzniecības un sadarbības nolīguma 773. pants) piemērošana.

14. Attiecībā uz jaunajiem nolīgumiem būtu jāpiemēro Tirdzniecības un sadarbības nolīguma noteikumi par būtiskajiem elementiem (Tirdzniecības un sadarbības nolīguma 771. un 772. pants).

15. Būtu jāpārtrauc piemērot Tirdzniecības un sadarbības nolīguma noteikumus, kas ir pretrunā jaunajiem nolīgumiem.

NOLĪGUMS PAR KOPĒJU SANITĀRO UN FITOSANITĀRO ZONU

Teritoriālā darbības joma

16. Savienībai nolīgums būtu jāpiemēro tām teritorijām un tajās teritorijās, kurās piemēro Līgumus, un saskaņā ar tajos paredzētajiem nosacījumiem, un Apvienotajai Karalistei – Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Lielbritāniju[1].

Materiālā piemērošanas joma

17. Nolīgumam būtu jāattiecas uz sanitārajiem, fitosanitārajiem, pārtikas nekaitīguma un vispārīgajiem patērētāju aizsardzības noteikumiem, kas piemērojami lauksaimniecības pārtikas produktu ražošanai, izplatīšanai un patēriņam, uz regulējumu par dzīviem dzīvniekiem un pesticīdiem, noteikumiem par bioloģisko lauksaimniecību un bioloģisko produktu marķēšanu, kā arī konkrētām nozarēm vai produktiem piemērojamajiem tirdzniecības standartiem. Visas uzskaitītās jomas būtu jāaptver pilnīgi, ieskaitot juridisko prasību un sertifikācijas un oficiālo kontroļu noteikumu izpildes panākšanu.

Kontroles un pārbaudes

18. Iepriekš aprakstītā dinamiskas saskaņošanas principa satvarā nolīgumam būtu jānodrošina, ka Apvienotā Karaliste attiecībā uz Lielbritāniju dinamiski pieskaņojas attiecīgajiem noteikumiem, arī noteikumiem par kontrolēm un pārbaudēm, ko piemēro ES iekšējai tirdzniecībai.

19. Tādējādi nolīgums arīdzan nodrošinātu, ka noteikumi, kas piemērojami tādu dzīvnieku, augu un preču ievešanai Apvienotajā Karalistē attiecībā uz Lielbritāniju no pārējās pasaules, uz ko attiecas noteikumi, kuriem Apvienotā Karaliste dinamiski pieskaņotos nolīguma kontekstā, ir tādi paši kā noteikumi, kas paredzēti attiecīgajos Savienības tiesību aktos par dzīvnieku, augu un preču ievešanu Savienībā no pārējās pasaules.

Citi aspekti

20. Nolīgumam nebūtu jāskar:

– izcelsmes noteikumi, kas piemērojami preču tirdzniecībai starp Savienību un Apvienoto Karalisti, kā noteikts Tirdzniecības un sadarbības nolīgumā,

– Savienības muitas noteikumi.

21. Neatkarīgi no sarunu norises un iznākuma Vindzoras regulējums joprojām paredz, ka Savienības noteikumi par sanitārajiem un fitosanitārajiem pasākumiem un citi attiecīgie Savienības noteikumi ir piemērojami Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju.

[1] Vindzoras regulējums padara Savienības tiesību aktus SFS jomā automātiski piemērojamus Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju. Tirdzniecību starp Savienību un Ziemeļīriju, kā arī pārvietošanu starp Lielbritāniju un Ziemeļīriju reglamentē Vindzoras regulējums.

NOLĪGUMS PAR APVIENOTĀS KARALISTES UN SAVIENĪBAS SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU EMISIJAS KVOTU TIRDZNIECĪBAS SISTĒMU SASAISTI

Teritoriālā un materiālā piemērošanas joma

22. Nolīgums par Apvienotās Karalistes un Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu sasaisti Savienībai būtu jāpiemēro teritorijās, kurās piemēro Līgumus, un saskaņā ar tajos paredzētajiem nosacījumiem, un Apvienotajai Karalistei – attiecībā uz Lielbritāniju. Nolīgums būtu jāpiemēro arī Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju, izņemot attiecībā uz elektroenerģijas vairumtirgiem, kuriem turpinās piemērot Vindzoras regulējuma 9. pantā un 4. pielikumā paredzēto kārtību. Nolīgumam būtu jānodrošina, ka Apvienotā Karaliste emisijas kvotu tirdzniecībai aviācijas un jūras transporta jomā piemēro tādu pašu teritoriālo piemērošanas jomu kā Savienība.

23. Nolīgumam būtu jāaptver visi emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu sasaistes aspekti, piemēram, tie, kas ietilpst Direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, un atvasināto tiesību aktu darbības jomā.

24. Konkrētāk, būtu skaidri jānosaka nozares, uz kurām attiecas nolīguma darbības joma. Cita starpā darbības jomā būtu jāiekļauj tādas nozares kā elektroenerģijas ražošana, rūpnieciskā siltuma ražošana (izņemot māju individuālo apkuri), rūpniecība, iekšzemes un starptautiskais jūras transports un iekšzemes un starptautiskā aviācija. Šajā darbības jomā nolīgumam būtu jānodrošina Apvienotās Karalistes noteikumu dinamiska saskaņošana ar attiecīgajiem Eiropas Savienības noteikumiem nolūkā izvairīties no oglekļa emisiju pārvirzes riska un konkurences kropļojumiem. Nolīgumā būtu jāparedz procedūra, ar ko paplašināt sasaistes nolīguma aptverto nozaru skaitu.

25. Nolīgumam būtu arī jānodrošina Apvienotās Karalistes noteikumu dinamiska saskaņošana ar Savienības finanšu regulējuma un uzraudzības sistēmas noteikumiem, kas piemērojami ES ETS kvotu un to atvasinājumu tirdzniecībai.

Vērienīgums

26. Nolīgumā būtu jāparedz, ka Apvienotās Karalistes maksimālajai robežvērtībai un samazināšanas plānam jābūt vismaz tikpat vērienīgam kā maksimālā robežvērtība un samazināšanas plāns, ko ievēro Savienība.

27. Nolīgumam nebūtu jātraucē Savienībai un Apvienotajai Karalistei īstenot vērienīgākus vidiskos mērķus, kas atbilst to starptautiskajām saistībām.

Kvotu atzīšana

28. Nolīgumā būtu jāiekļauj pienākums atzīt vienas puses emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas emisijas kvotas otras puses emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā.

Oglekļa ievedkorekcijas mehānisms

29. Nolīgumam būtu jārada apstākļi, kuros Savienības un Apvienotās Karalistes izcelsmes precēm tiek piemēroti abpusēji atbrīvojumi no attiecīgajiem Savienības un Apvienotās Karalistes oglekļa ievedkorekcijas mehānismiem, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti attiecīgie Savienības un Apvienotās Karalistes tiesību aktu noteikumi.

Citi aspekti

30. Nolīgumam būtu jānodrošina, ka kvotu un to atvasinājumu tirdzniecība primārajos un sekundārajos tirgos notiek saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem, kādus piemēro Savienībā, to skaitā attiecīgajiem finanšu nozares noteikumiem.

31. Nolīgumam būtu jāaizsargā emisijas kvotu tirgu integritāte Savienībā.

32. Nolīgumā būtu jāiekļauj attiecīgi noteikumi par Savienības veiktu sarunu sākšanu nolūkā sasaistīt Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu ar citu trešo valstu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmām.

33. Nolīgumā būtu jāietver atbilstoši pārejas noteikumi attiecībā uz apritē esošajām kvotām nolīguma izbeigšanas gadījumā.

FINANSIĀLAIS IEGULDĪJUMS

34. Apvienotajai Karalistei būtu jāsedz atbilstošas izmaksas, ko rada dalība kopējā sanitārajā un fitosanitārajā zonā un nolīguma par Apvienotās Karalistes un Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu sasaisti īstenošana.

35. Apvienotajai Karalistei būtu jāsniedz finansiāls ieguldījums, lai palīdzētu segt attiecīgas ar Savienības darbu šajās politikas jomās saistītas izmaksas. Tas cita starpā ietver finansiālu ieguldījumu to attiecīgo Savienības aģentūru, sistēmu un datubāzu darbībā, kurām Apvienotā Karaliste iegūtu atbilstošu piekļuvi.

SARUNU PROCESUĀLĀ KĀRTĪBA

36. Komisijai sarunu gaitā būtu jāapspriežas ar Padomes Apvienotās Karalistes jautājumu darba grupu, kas ir īpašā komiteja LESD 218. panta 4. punkta nozīmē.

37. Komisijai būtu savlaicīgi jāapspriežas ar īpašo komiteju un jāziņo tai. Komisijai būtu laikus jāiesniedz visa ar sarunām saistītā nepieciešamā informācija un dokumenti.

38. Komisijai būtu laikus jāsniedz Eiropas Parlamentam pilnīga informācija par sarunām.